

**TU,
VALLVERDÚ**

**ENTREVISTA
A UNA VIDA**

(LA MIRA)

4

**TU,
VALLVERDÚ
ENTREVISTA
A UNA VIDA**

Francesc Canosa Farran

f

F O N O L L

Juneda, 2022

El projecte *Tu, Vallverdú* ha estat ideat per *LA MIRA*.

1a edició: octubre de 2022

© del text: Francesc Canosa Farran
© de les característiques d'aquesta edició:
Editorial Fonoll

Assessorament lingüístic: Maite Puig Tarré
Disseny gràfic i maquetació: Núria Mirada
(La Mirada Gràfica)
Disseny de la coberta: Arnau Torrente Capdevila
Impressió: Anfigraf Indústria Gràfica

Editat per:
Editorial Fonoll, SL
C/ Prat de la Riba, 128 · 25430 Juneda
www.editorialfonoll.cat

ISBN: 978-84-125364-1-6
Dipòsit legal: L 688-2022

Advertiment legal:
És rigorosament prohibida, sense l'autorització dels titulars
del *copyright*, la reproducció total o parcial d'aquesta obra
per qualsevol procediment, inclosos la reprografia
i el tractament informàtic.

Amb el suport de:



Amb l'impuls de:

ASSOCIACIÓ CULTURAL
LA TORRATSA

Les cartes

La virtut d'aquelles cartes d'amor
era que et retenien a prop meu,
i jo em desprenia de l'angoixa de no veure't
mentre el món esdevenia diferent,
més generós i més proper,
ofert a tota apetència.
També amb les cartes gosava eixir de mi,
golós de fer-me presoner de tu,
desdenyant distàncies i dies.
Les cartes eren pilastres
del pont que ens havia d'enllaçar.
Eren, per fi, sagetes xiuladisses
llançades amb arc de fe i perseverança
a la més tendra diana.

JOSEP VALLVERDÚ, *Atresorat silenci*

**JOSEP VALLVERDÚ,
UN PLA SEQÜÈNCIA
EXISTENCIAL**

La cosa va anar així. Faltaven poques setmanes perquè naixés *La Mira* (19 de setembre de 2018). Tot anava força afilerat. Contra rellotge però arribem, arribem. Les diferents històries per al primer dia les anàvem enllestint malgrat una que... no hi era. No apareixia, no volia treure el cap. Nyec. Teníem un forat. Coixejàvem, grinyolàvem. Ens faltava una història que, per fer-ne un resum així, flist-flast, retratés algun tros del planeta cultural en un sentit ampli, divers, assortit, però que no fos explícit, previsible, suat... Vaja, que fos com la resta de temes, com el que volíem que fos un mitjà com *La Mira*: mirar el que tenim davant i no veiem; mirar el país que no es veu i mirar-lo diferent i explicar-lo diferent. Molt bé, però el tema no brotava.

Pensava molt i molt. M'hi trencava el cap, i d'acord que tenia temes alternatius, però no em feien el pes. No eren *La Mira*. Vaig estar a punt de tirar la tovallola. De fet, la soga data límit vivia amb mi. I un dia. Just abans de l'hora de dinar. Caminava amunt i avall pel vestíbul de la primera redacció del carrer d'Alí Bei. I em vaig aturar. Ja està! Ja està! Vaig picar per telèfon. Clic, clic, clic... «Mane?», respon. «Josep, m'has d'explicar la teua història!»

Després d'aquesta trucada fugaç, ràpida, veloç, el 19 de setembre de 2018 vam publicar «62 cartes per canviar la vida». Una història mai explicada, mai esbombada. Per primer cop, Josep Vallverdú, l'escriptor més prolífic, longeu, heterogeni de la literatura catalana, explica la seua obra més insòlita, única, decisiva i no publicada: les seixanta-dos cartes d'amor que va escriure a Antonieta Vilajoliu per conquerir-la. Ell tenia noranta anys, i ella, vuitanta. Ell havia enviudat de la pedagoga Isabel Arqué (la companya de tota la vida des dels dies d'universitat dels anys quaranta) el 18 de maig de 2012 i... l'1 de desembre de 2012 es casava amb l'Antonieta (vídua del científic Joan Oró). Seixanta-dos cartes obrien el cor, però eren més que seixanta-dos cartes d'amor, eren seixanta-dos cartes que canviaven la vida. No sabeu fins on.

Se'm fa difícil valorar l'efecte, l'impacte, la repercussió de l'entrevista que els vaig fer, el 31 d'agost de 2018, a Josep Vallverdú i Antonieta Vilajoliu. Ho explicaré només amb un cas. El 31 de desembre de 2021 vaig acompanyar Vallverdú a estirar les cames. Vam fer una voltada de por per Balaguer. Després de gairebé una hora tornem a petar davant de casa seua. Un noi i una noia inquiets, nerviosos, ansiosos, ens esperen. El reconeixen. «Senyor Vallverdú...» Atenció, que els païos han vingut de Valls expressament. Un 31 de desembre. Sense saber on viu, sense parlar-hi, sense res. Què volen? Senzill. Són un grup de música (Urgila) gravant un disc de rock metal (*Animals perillosos*) i volen que Vallverdú posi la veu a alguns versos seus. Van llegir la història «62 cartes per canviar la vida» i van obrir els ulls i les orelles (tres anys i mig després de publicar-la!). Encara recordo Vallverdú

apropant-se al meu aparell auditiu: «Primer vaig ser conegut per un gos [el Rovelló] i ara per unes cartes». Vam riure. Però era cert. Tot era cert, realment cert.

Amb l'entrevista molts van descobrir Vallverdú. Sí. N'hi havia que no el coneixien (és així); el mal coneixien («És aquell que ha escrit alguna cosa...»); els sonava («És algú, aquest senyor tan simpàtic, oi?»). I, és clar, tants d'altres havien llegit, en algun moment, llibres seus, i el (re)descobrien així. La història sorprenia. Vallverdú feia alçar la vista. I tot! Quina vida! Quin paio! Increïble. Impressionant. Impensable. Jo també vaig tornar a obrir els ulls. I vaig anar al calaix on tenia desat allò.

Primavera de 2016. Vallverdú i jo coincidíem com a jurat al Premi Comte Jaume d'Urgell de Balaguer. Als porxos de la plaça Mercadal fèiem temps per anar a dinar. Al vermut de paraules hi dringaven els colors i les olors del mercat de dissabte i algú va deixar caure com un glaçó allò de les cartes d'amor. Ulls oberts. I cap a taula. Vam parlar-ne al diàleg de tovallons plegats. Vaig preguntar. També vaig ensumar. I vaig apuntar a la llibreta neuronal. La història era altament desconeguda. Només el cercle íntim de Vallverdú la coneixia. Jo em conec i li vaig engaltar, per postres: «Tu ets una obra. Hauríem de fer un llibre». Va riure. Fins al setembre de 2018 de «62 cartes per canviar la vida». El llibre que teniu a les mans començava a renéixer així.

Durant un any, els dissabtes d'onze a quarts d'una, anava a parlar amb Josep Vallverdú al pis de Balaguer. Més de cinquanta hores gravades. I tantes altres hores que van venir no gravades, però viscudes, parlades, visitades. Sempre quedàvem després del seu sagrat esmorzar a Cal Xirricló. Forquilla i ganivet i tertúlia amb la colla.

Durant tots aquells dissabtes vam constituir una geografia física i espiritual limitada pel seu postesmorzar i el meu protovermut de quarts d'una. Un país pot ser una hora i mitja.

Jo no he estat un patriota *vallverdunià*... Al·lucino! Escric i tot seguit remeno per si existeix la paraula i descobreixo que el meu admirat Joaquim Maria Puyal ja la va fer servir (la va crear ell?) el 12 de febrer de 2013 a l'Institut d'Estudis Catalans, moderant una taula rodona sobre Vallverdú quan ell feia... noranta anys. Repeteixo: jo no he estat vallverdunià. Jo no he estat d'aquella legió de xiquets transformats llegint *Rovelló*. O qualsevol de les incomptables (quantas?) històries infantils i juvenils infinites, inimaginables, incandescents publicades en els centenars d'edicions i més edicions de l'escriptor *pop*. Jo em vaig fer vallverdunià per la realitat, no pas per la ficció. Als trenta-sis anys vaig llegir *Proses de Ponent* i vaig obrir els ulls. I aquest paio? Ha escrit això i això és *canela*. Fina i gruixuda. Home, clar que havia llegit Vallverdú! Clar que tinc històries! Aquell constipat que no marxava mai dels meus vuit anys de Tots Sants el vaig curar llegint el regal vitamínic d'*Els inventors de fantasmies*. I als quaranta-quatre anys me'l va signar. Però... És que Vallverdú és un pla seqüència de l'existència. I això és una cosa molt *sèria*. Mireu.

La càmera no deixa mai de rodar. No para. No s'atura. *Not cut, not cut*. No es talla mai. Aquesta és la vida de Vallverdú: *not cut*. Vallverdú no ha deixat mai de rodar, de gravar, d'enregistrar. No talla mai. A granel, a dojo, a raig, a sac. No s'atura. En directe. En viu. Ara, ara. És l'anti *coitus interruptus*. Ell és la fecundació. Ell és un gerundi existencial. La seua vida és sempre en present

continu. Sempre endavant. Sempre passen coses. No neguem les coses. Hi són. Hi soc. Hi som. El llibre és ell. L'obra és ell.

Des que la càmera existencial vallverduniana comença a gravar el 1923 el pla seqüència, Vallverdú no ha parat de filmar. Seria fàcil dir que ho ha vist tot i tothom. Que ho ha superat tot. Des de la dictadura de Primo de Rivera fins... Des de la mort fins a l'amor. Des de la tragèdia fins a la comèdia. Des de... Poseu-hi el que cregueu, el que vulgueu. Ho ha vist. Ho ha viscut. Sí, no ha deixat mai de gravar vida. D'absorbir-la. De mostrar-la. Per això aquest llibre, aquesta entrevista pla seqüència, vol ser això: una pel·lícula. Que vosaltres, lectors, en una hora i mitja, com les nostres converses, vegeu i visqueu Vallverdú de patac, en vena. Aquest és un llibre per als que no han llegit Vallverdú i per als que no han viscut Vallverdú. No parlem de literatura: parlem de vida. I la vida, com un pla seqüència, no s'atura. I el professional del no parar és Vallverdú. *Starring*. El xèrif Vallverdú.

Com que no es pot parar, aquí ho veureu tot. Veureu, ell que és fill del cinema i que sempre ha somiat cinema, espurnes d'ulls amorosos de *Ninotchka* (Ernst Lubitsch, 1939). La por infantil pedalejant a la maduresa de *The shining* (Stanley Kubrick, 1980). La fràgil dualitat de llums i ombres a *Touch of evil* (Orson Welles, 1958). La felicitat d'espelma efimera d'*Un dels nostres* (Martin Scorsese, 1990). L'esvellegar-se de riure en copes de silenci a punt de trencar-se a *Les vacances del senyor Hulot* (Jacques Tati, 1953). La mort picant —repicant!— a la porta sense parar a *La soga* (Alfred Hitchcock, 1948). El zig-zag de l'existència atzarosa, sortejant i moribunda a *1917* (Sam Mendes, 2019)... En aquest llibre, d'una manera o una

altra, també hi són aquests plans seqüència de cinema fets vida *top*. Però n'hi ha més, molts més, perquè els plans seqüència existencials vallverdunians toquen tots els temps, tots els gèneres, tots els actors, totes les escenes: tota la realitat. Tot és *cinéma vérité*. Neorealisme. *Nouvelle vague*. Dogma. *Live*. Youtubisme... I la realitat sempre és esmunyedissa, fugissera, incerta, imprevisible, eterna... La realitat també és un acte de llibertat. Una decisió. Tu decideixes ser pla seqüència. Tu decideixes no tallar. Tu decideixes gravar, fot-li, endavant. Tu decideixes ser botó de *rec*, fletxa, baioneta, punxa, far, cim, dit, nas, ull... Tu, Vallverdú.

La vida se'ns escapa. Hola i adeu. La vida és el que hi ha entre un *rewind* i un *fast forward*. Per això *play*, sempre *play*. Pitgem el piu. Certament Vallverdú és un xèrif de pel·li de l'Oest. Un detectiu intermitent. Un agent no secret. Un amant distret. Un... Un tot el que vulgui. Vallverdú és un primer pla de tots els plans seqüència. D'acord. Però també és el paisatge. El que hi ha darrere que es veu i no es veu. El camp i el fora de camp. Vallverdú és un paisatge, una escenografia, un ambient, un estat d'ànim. Vallverdú és al mateix temps actor i seqüència. Pla (i) seqüència. Sempre és allà i tot sempre passa per allà. Sempre hi és. Sempre fa.

L'actor-autor es confon amb el paisatge-obra. Ell fa narració i ell és una narració. Ell mira a càmera en un primer pla i guionitza la seqüència amb una panoràmica. Hi és ell i els tres-cents seixanta graus físics i espirituals. I hi és ell parlant-escrivint i enfilant, cosint-ho tot. Obrint l'aixeta de la vida que no para de rajar, sirgar, encadenar. Parla, escriu, com una anguila, ziga-zaga, cordill, marinada, swing, surf, ondulant, *tràveling*... Tot queda lligat

a l'aire. Al moment. Surt. Brolla. Brota. Rebot. De rampell, de patac, de pim-pam. En directe. En viu. Si heu de buscar en aquest llibre, busqueu-hi això.

Si voleu la precisió, el detall, l'amplitud, la profunditat, llegiu els seus volums de memòries (*Vagó de tercera, Garbinada i Ponent, Desmudat i a les golfes*). Tampoc trobareu aquí l'escriptor genètic, ininterromput, de literatura infantil i juvenil, el mestre, el Déu, el creador quan no hi havia res i fa l'univers per a generacions. Ni el poeta dels darrers anys (que sempre ha existit dins seu), breu, clar, cert, lluminós perquè és sec com un misto. Ni el tanques coses que ja no tenim lletres, ni temps (el traductor, el conferenciant, el pregoner...). Potser, només potser, graten una mica aquestes pàgines el cronista, el llaurador de la realitat, el que es tuteja amb la terra, l'home de la càmera, el Vallverdú de *Proses de Ponent, d'Indíbil i la boira*, de *Lleida, problema i realitat*, l'articulista permanent en premsa, o el del sideral, per terrenal, tàndem *road movie* (amb el fotògraf Ton Sirera) de *Catalunya visió* (deu volums!). Però tampoc és això. Per això, si em pregunteu, respondré com responc.

He fet aquest llibre només per una raó. Una. No, no he fet aquest llibre per preservar cap memòria, llegat. Ja l'ha fet, desat, encès, ell. Tampoc per fer cap homenatge, reconeixement. N'hi han fet centenars, no cal, no li cal. He fet aquest llibre només per la barana de ferro. Pel que crec que és la gran obra de Vallverdú i de la humanitat i de l'existència. A la vida sempre hi ha una barana de ferro. Cal trobar-la, cal veure-la, però sempre hi és. D'aquelles de poble. De ferro rovellat, de ferro esgotat, florit, però sempre dempeus. No marxa mai. Sempre hi és i es veu. Sempre a punt. Trobeu-la. Perquè hi ha un

moment (moments) a la vida que només tens una barana de ferro a mà. No hi ha res més. Res. Tot s'enfonsa, tot s'ensorra, tot mor a càmera ràpida, o lenta, al teu voltant. I només, només hi ha una barana de ferro. Agafeu-vos-hi.

En aquell moment t'hi agafes. Fort. Molt fort. No et deixis anar mai. Mai de mai. No miris ni a l'esquerra ni a la dreta. Sempre endavant. El ferro roent, ardent, crema; el ferro és foc. La vida crema, et crema. No et deixis anar, sisplau, no et deixis anar. Sobretot, passi el que passi, no et deixis anar. Perquè tot passarà. Tot passa. Com el conductor d'una màquina del temps. Sempre mirant endavant. A tota velocitat. La vida en directe. La vida és agafar-se a una barana de ferro. Pla seqüència existencial. Aquest és un llibre barana de ferro. Agafeu-vos-hi. Per això, tot.

Per la debilitat pels éssers barana de ferro. Com els meus padrins. Com tants. Com tot el que he mamat i no surt de dins meu però hi viu com un volcà, com una central nuclear, com un petó mai fet. Personalment em desmunto, em desmaio, em rendeixo davant dels addictes a la vida. Els jonquis de l'existència. La pedagogia il·lusió. Baranes de ferro humanes. Voldria ser com ells. I som derrotats preguntant com ho hem de fer. Vençuts abans d'hora i sense rellotge. Som per vosaltres i encara no sabem qui som. Ens cal aprendre. Tenir quatre ulls, quatre orelles, la boqueta tancada i les mans a la butxaca, que sempre deia mon padrí. Per això el qui ha preguntat no en sap més, i el qui ha respost en sap un niu, de baranes de ferro. Recordeu. Preneu nota. Feu. Filmeu, rodeu, graveu... No talleu mai! Viviu. Agafeu-vos-hi, a la barana de ferro, si cal: perquè no es pot no viure. La vida, sempre,

és una pel·lícula protagonitzada per tu. La vida sempre,
sempre, ets tu.

L'Hostal Nou – Balaguer, agost de 2022

EL FILL DE LES RESIDÈNCIES

Quin és el primer record que tens?

La imatge d'una caseta que teníem als afores. El pare va tenir poc temps una torreta a l'Horta.

A l'Horta de Lleida...

Sí, allà hi hagué més tard l'Escola del Treball. No hi havia cases. Al carrer Clavé, a la banda tocant a la ciutat, hi havia cases, i a l'altra banda també, fins als Maristes, però al darrere hi havia una rasa per on passava el riu Noguerola i després descampat. Doncs allí hi havia una caseta petita, una torreta de l'Horta insignificant. Perquè al pare li agradava fer gimnàstica. Va voler-la comprar i vam passar-hi dos anys. Després vam anar al carrer Democràcia.

Això és al centre de la ciutat, sota el turó de la Seu Vella...

Era el número 24. Hi havia tres plantes i la nostra era l'última, tocant al terrat. Al pis del mig hi havia el Tribunal Tutelar de Menors, que sempre va estar tancat, i que feia un efecte tremendo. «Què els hi deuen fer, als menors, aquí dins?», pensava. L'escala era insignificant,

de rajoles i una barana de ferro molt fina. Però, en canvi, el pis era molt gran i estrany, amb dues alcoves al davant, una mena de rebedor immens que no servia de res, un passadís, cuina; el lavabo era primari, no teníem dutxa... Tres habitacions i, al fons, una habitació gran que no es va fer servir mai. El balcó era tan mínim i tan insignificant... Era una rajola, el balcó; hi sobresortia un pam i mig. Però hi havia lloc per posar el platet per als Reis. La Montserrat i jo dormíem en uns llitets al passadís.

La teua germana?

Sí, era més petita, va morir el 1995. Montserrat Vallverdú Aixalà. Jo vaig néixer el 1923 i ella el 1926. I tots dos vam néixer a la primera casa que va tenir el pare, en un pis del carrer del Carme, número 34; existeix encara. Una casa estreta, fosca, amb una finestreta; allò era un pis petitet.

Aquesta és la primera casa?

Sí, on vam néixer. La casa del carrer del Carme va ser la primera, però jo no en tinc memòria. Hi vam ser fins que va néixer la meua germana, tres anys més tard. Després vam estar dos anys a la caseta de l'Horta i ens vam traslladar al centre de la ciutat, al carrer Democràcia. I espera! El 1930-1931 vam anar al tercer pis del número 15 de la rambla de Ferran, que després van ser els jutjats. Aquella casa estava molt bé, el pis era molt net però també longitudinal...

Una infantesa plena de cases...

Jo soc home de moltes residències, tretze o catorze al llarg de la meua vida.

Això vol dir que ja de nen et vas sentir lliure anant cap aquí i cap allà?

Aproximadament als nou anys, jo ja havia anat als Maristes de Clavé; per tant, des del carrer de la Democràcia baixant trobàvem el carrer de Remolins i després Clavé, i hi podia anar sol. Als Maristes hi vaig anar fins que vaig fer el batxillerat, i quan fèiem el batxillerat, com que teníem el règim de la República, treballàvem amb un sistema molt bo que fèiem classe només al matí, a l'institut. És a dir, les tardes eren lliures, i a les tardes la gent anava a col·legis o acadèmies a fer repassos, i ja llavors vaig tornar als Maristes, però als del col·legi gran.

Volies aquesta llibertat d'anar a la teua?

Vaig tenir un caràcter de petit... No diré que solitari, però preferia fabricar-me joguines jo que no anar a buscar les joguines. Sempre em vaig fabricar trens; vaig retallar figuretes, que jo em dibuixava, personatges en paper i cartró... El meu pare portava de la botiga de teixits unes peces de cartró per construir soldadets i històries. Quan arribaven les vacances jo em fabricava amb fusta i un ganivet uns avions i hi posava unes bagues i un fil i l'avió baixava. O agafava el paraigua vell i feia fletxes, em fabricava un arc i sobre una porta vella disparava...

Un «artiste»...

Als deu o dotze anys em vaig començar a engreixar i vaig ser el gordo de la classe. Aleshores se'm veia grassonet i no era tan àgil com els altres. Això els donava una superioritat i em deixaven arraconat contra un arbre i ballava la dansa dels indis. Això ho superava perfectament, amb més enginy que ells, i un cop vaig dir: «Per què no fem una guerra d'indis?». I al pati érem el Setè de Cavalleria, l'actor de westerns Tom Mix, i jo els dirigia...

Com si dirigissis una pel·lícula...

Sí, perquè les vèiem al cine Portfolio.

Recordes el primer cop que vas anar al cine?

Sí, almenys el primer cop que el cine em va impactar. Amb el meu pare vam anar al cine Rambla, el 1931. I no sé per què m'hi va portar però feien una pel·lícula de Fritz Lang, *M, el vampir de Düsseldorf*. Aquesta era una pel·lícula sonoritzada; al prediàleg, les pel·lícules eren mudes, però els sons es marcaven: la porta que es tancava, un crit per l'escala, el soroll d'uns quants llamps... Em va causar impressió; primer, perquè era *El vampir de Düsseldorf*, i segon, perquè no estàvem acostumats a sentir altra cosa que la música del piano que feia companyia al cine mut.

Hi anaves sovint, al cine?

Sí, primer anava amb els meus pares al cine Catalunya. Al capdavant del carrer de Cavallers. El cinema Catalunya era en forma de teatre antic, amb unes llotges i unes barres de ferro, i hi feien una part de varietats i una part de

cinema. Això era típic dels anys trenta. Els pares hi estaven abonats. Teníem una llotja i allí vaig veure la primera versió de *Scarface*.

Ep, la primera pel·lícula de gàngsters, metralladores a granel... Et va impactar?

Sí, això m'impactava, evidentment, però jo ja ho portava dins, això. Aquesta cosa d'aventures la portava dins de les lectures; vaig tenir sempre molta imaginació i com que era mal dormidor, somiava bastant aquestes coses.

Dormies poc?

Sempre. Als quatre anys la mare deia: «Aquest nen dorm poc». Jo, literalment, dormia menys que els altres nens. No hi patia, amb això, i em quedava molt temps dins de la imaginació i de l'escriptura. Quan es van acabar aquestes primeres lectures d'aventures de Juli Verne, em vaig començar a afeccionar a la novel·la de detectius, com la d'Erle Stanley Gardner, el creador de Perry Mason. I aquests autors, després van adaptar-los en algunes pel·lícules, que em van interessar, però no m'hi vaig acabar d'identificar. Jo, quan veig una pel·lícula, per molt ben feta que estigui, de Humphrey Bogart que fa de detectiu, i que es complica massa, em canso; no aguanto les pel·lícules de l'Agatha Christie, aguanto més les del Colombo, o 007, perquè la intriga no és tan complicada. Per tant, jo soc un home d'acció de lectures, d'aventures amb poca intriga.

Tot a raig, tu vols viure la vida tal com raja...

Sí, perquè quan anava als Maristes, a primària, a la tarda jugava al carrer Democràcia i teníem una mena de pacte fet amb les nenes... Les nenes primer jugaven a la xarranca i al cap d'una estona venien els nens per jugar a futbol. I jo, una estona, en una entrada, que era l'entrada d'un fuster que hi havia al carrer, explicava històries a tres o quatre xiquets: històries de pirates que arribaven a una illa, no sabien què hi trobarien, això, aventures...

I escrites?

De petit, als dotze anys, a l'institut, amb uns companys, fèiem unes petites revistes en forma de quaderns; jo escrivia una història, un dibuixava... Per tant, l'interès per publicar ja el tenia... Jo passava els estius a Sant Martí de Maldà, perquè la família paterna era d'allà. Hi vaig anar des dels quatre anys. A les golfes de la casa del padrí em faig escriptor.

A les golfes de Sant Martí de Maldà? Una altra residència...

Sí.

ÍNDEX/

- 6** Josep Vallverdú, un pla seqüència
existencial
- 16** El fill de les residències
- 24** El bell estiu
- 38** La ciutat propera, la ciutat llunyana
- 58** Vindrà la mort i tindrà els teus ulls,
vindrà l'amor i tindrà els teus ulls
- 76** Ara ets aquí i tot ho direm junts
- 92** Pedagogia il·lusió
- 108** Professional del múscul
- 122** Vindrà i tindrà
- 134** Tornarà i tindrà
- 148** L'home de la càmera
- 158** El pla continua

Aquesta primera edició
de *Tu, Vallverdú*.
Entrevista a una vida,
de Francesc Canosa Farran,
s'ha acabat d'imprimir a Tàrraga
el 2 d'octubre de 2022.

